

Centrale Raad van Beroep

voorzieningenrechter

26 augustus 2008

08/4143 MAW; LJN: BE9551

VOORZIENINGENRECHTER: J.C.F.TALMAN.

Ontslag wegens gebruik softdrugs.

Een militair, aangesteld bij de Koninklijke marine, wordt door de Staatssecretaris van Defensie wegens wangedrag uit de dienst ontslagen. Hij had tijdens de opleiding die hij volgde, in aanwezigheid van een medecursist, softdrugs gebruikt. De voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Gravenhage verklaart het beroep, ingesteld tegen dit (na bezwaar gehandhaafde) besluit, ongegrond. Tegen deze uitspraak stelt de ontslagen militair hoger beroep in. Tevens verzoekt hij de Centrale Raad van Beroep een voorlopige voorziening te treffen. Dit verzoek wordt door de voorzieningenrechter afgewezen. De rechter kan zich niet vinden in het standpunt van verzoeker dat de aanwijzing van de secretaris-generaal, die aan het ontslagbesluit ten grondslag ligt, als onverbindend moet worden beschouwd omdat over de aanwijzing geen overleg met de vakbonden heeft plaatsgevonden. Ook is de voorzieningenrechter van oordeel dat de bepaling dat in geval van softdrugsgebruik gedurende de dienstdtijd in aanwezigheid van een collega in beginsel ontslag volgt, de grenzen van een redelijke beleidsbepaling niet te buiten gaat.

(Artikel 39 lid 2 onder I AMAR; artikel 3 Besluit georganiseerd overleg Defensie)

UITSpraak

als bedoeld in artikel 8:84, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 21 van de Beroepswet op het verzoek om voorlopig voorziening van [naam verzoeker], wonende te [woonplaats], (hierna: verzoeker), in verband met het hoger beroep van verzoeker tegen de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Gravenhage van 6 juni 2008, 08/3441 (hierna: aangevallen uitspraak),

in het geding tussen verzoeker en de Staatssecretaris van Defensie (hierna: staatssecretaris).

I. Procesverloop

Verzoeker heeft hoger beroep ingesteld tegen de aangevallen uitspraak.

Verzoeker heeft tevens een verzoek om voorlopige voorziening gedaan.

De staatssecretaris heeft een verweerschrift ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 19 augustus 2008. Namens appellant is verschenen mr. M.J. de Haas, werkzaam bij de VBM/NOV.

De staatssecretaris heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. T. Božilovic, werkzaam bij het ministerie van Defensie.

II. Overwegingen

1. Ingevolge artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en artikel 21 van de Beroepswet kan, indien tegen een uitspraak van de rechtbank of van de voorzieningenrechter van de rechtbank als bedoeld in artikel 18, eerste lid, van de Beroepswet hoger beroep is ingesteld, de voorzieningenrechter van de Raad op verzoek een voorlopige voorziening treffen indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist.

1.1. Voor zover de beoordeling van een verzoek om voorlopige voorziening meebrengt dat het geschil in de hoofdzaak wordt beoordeeld, heeft het oordeel van de voorzieningenrechter een voorlopig karakter en is het niet bindend voor de beslissing in de hoofdzaak.

2. Verzoeker, als militair aangesteld bij de Koninklijke marine, heeft tijdens zijn opleiding onder diensttijd, in aanwezigheid van een medecursist, softdrugs gebruikt. Hierop heeft de staatssecretaris verzoeker bij besluit van 18 januari 2008, met toepassing van artikel 39, tweede lid, aanhef en onder l, van het Algemeen militair ambtenarenreglement, wegens wangedrag ontslag verleend met ingang van 1 februari 2008. Dat besluit heeft hij, na daartegen gemaakt bezwaar, gehandhaafd bij het bestreden besluit van 11 april 2008.

3. Bij de aangevallen uitspraak heeft de voorzieningenrechter van de rechtbank 's-Gravenhage (hierna: rechtbank), voor zover thans van belang, het door verzoeker tegen het bestreden besluit ingestelde beroep ongegrond verklaard.

4.1. Verzoeker betoogt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat sprake is van een eerste constatering van gebruik door verzoeker van een softdrug, zodat de staatssecretaris overeenkomstig het vanaf 1993 bij de Koninklijke marine gevoerde drugsbeleid had moeten volstaan met het geven van een schriftelijke waarschuwing. Verzoeker betoogt dat de aanwijzing van de secretaris-generaal van 28 maart 2007, waarop de staatssecretaris het gehandhaafde ontslagbesluit heeft gebaseerd en waarin de uitvoering van dat drugsbeleid is aangescherpt, onverbindend is omdat daarover in strijd met artikel 3 van het Besluit georganiseerd overleg Defensie geen overleg met de vakbonden heeft plaatsgevonden. Verzoeker heeft er groot belang bij met spoed zijn opleiding te kunnen vervolgen, zodat verzocht wordt om bij wijze van voorlopige voorziening te bepalen dat het dienstverband herleeft.

4.2. De staatssecretaris heeft gewezen op het vanuit operationeel opzicht grote belang van een drugsvrije krijgsmacht. Het personeelsbeleid is dan ook reeds lang daarop gericht.

5.1. In hetgeen verzoeker heeft aangevoerd ziet de voorzieningenrechter een voldoende spoedeisend belang.

5.2. De voorzieningenrechter stelt vast dat de staatssecretaris voormelde aanwijzing van de secretaris-generaal heeft onderschreven door deze ter kennisneming toe te zenden aan de leden van de sectorcommissie Defensie bij brief van 24 april 2007 en aan de Voorzitter van Tweede Kamer der Staten-Generaal bij brief van 11 mei 2007. De voorzieningenrechter is verder van oordeel dat de daarin neergelegde hier van belang zijnde aanscherping, die inhoudt dat in alle gevallen van softdrugsgebruik gedurende de diensttijd in aanwezigheid van een collega in beginsel ontslag wegens wangedrag volgt, een redelijke beleidsbepaling niet te buiten gaat.

5.3. Ook indien zou moeten worden geoordeeld dat over de aanwijzing overleg met de vakbonden had moeten plaatsvinden, kan de omstandigheid dat zulk overleg niet heeft plaatsgevonden, naar voorlopig oordeel niet leiden tot de conclusie dat de staatssecretaris bij de aanwijzing van zijn ontslagbevoegdheid in het onderhavige geval niet overeenkomstig de aanwijzing heeft mogen besluiten. Bij dat oordeel neemt de voorzieningenrechter in aanmerking dat de vakbonden over deze aanwijzing - naar tussen partijen niet in geschil is - in ieder geval geen instemmingsrecht toekomt en voorts dat de VBM/NOV in een eerste reactie van 3 mei 2007 op de haar toegezonden aanwijzing geen kanttekeningen heeft geplaatst bij het achterwege laten van een waarschuwing in gevallen als thans aan de orde, terwijl verder niet is gebleken van reacties toentertijd van de overige leden van genoemde sectorcommissie. Ten slotte acht de voorzieningenrechter van belang dat de aanwijzing binnen de defensieorganisatie algemeen bekend is gesteld en dat het verzoeker bekend was dat het gebruik van softdrugs niet wordt getolereerd.

6. Gelet op het voorgaande en op de betrokken belangen bestaat geen aanleiding voor het treffen van een voorlopige voorziening.

7. De voorzieningenrechter acht geen termen aanwezig toepassing te geven aan artikel 8:75 van de Awb inzake vergoeding van proceskosten.

III. Beslissing

DE VOORZIENINGENRECHTER VAN DE CENTRALE RAAD VAN BEROEP;

RECHT DOENDE:

Wijst het verzoek om toepassing van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht af.

NASCHRIFT

1. Artikel 39 lid 2 onder I AMAR bepaalt dat een militair kan worden ontslagen 'wegens wangedrag in de dienst, dan wel buiten de dienst voorzover dit gedrag schadelijk is of kan zijn voor zijn dienstvervulling of niet in overeenstemming is met het aanzien van zijn ambt'. In de onderhavige zaak was verzoeker met toepassing van deze bepaling uit de dienst ontslagen. Hij had gedurende diensttijd in aanwezigheid van een medecursist softdrugs gebruikt. Zie voor enkele andere gevallen van ontslag wegens het gebruik of het bezit van soft- en/of harddrugs: Rb Den Haag 7 december 1998, MRT 2000, p. 79, m.nt. G.F.W.; Rb Den Haag 8 december 1998, MRT 2000, p. 84, m.nt. G.F.W.; Rb Den Haag 20 december 2004, MRT 2005, p. 261; CRvB 15 juni 2006, MRT 2006, p. 355, m.nt. F.K.O.; CRvB 7 september 2006, MRT 2007, p. 91.

2. In de onderhavige zaak stelde verzoeker dat de aanwijzing van de secretaris-generaal die aan het ontslagbesluit ten grondslag lag, als onverbindend moest worden beschouwd, omdat in strijd met artikel 3 van het Besluit georganiseerd overleg Defensie geen overleg met de vakbonden had plaatsgevonden. De voorzieningenrechter deelde dit standpunt van verzoeker niet. De aanwijzing was door de staatssecretaris onderschreven door deze ter kennisneming toe te zenden aan de leden van de sectorcommissie Defensie en aan de Voorzitter van Tweede Kamer der Staten-Generaal, aldus de voorzieningenrechter. Ook kon de enkele omstandigheid dat bedoeld overleg niet had plaatsgevonden, naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter in het onderhavige geval niet leiden tot de conclusie

dat de staatssecretaris niet overeenkomstig de aanwijzing heeft mogen besluiten. De voorzieningenrechter achtte het in dit verband tevens van belang dat de aanwijzing binnen de defensieorganisatie algemeen bekend was gesteld en dat het ook verzoeker bekend was dat het gebruik van softdrugs niet wordt getolereerd.

3. Bij de beantwoording van de vraag welke gevolgen het heeft indien een voorschrift of een beleidsregel is vastgesteld of gewijzigd zonder dat op de voorgeschreven wijze overleg is gevoerd, moet onderscheid worden gemaakt tussen wetten (in formele zin) enerzijds en andere voorschriften en beleidsregels anderzijds. Wetten zijn onschendbaar. Dit betekent dat het tot de taak van de Staten-Generaal behoort te bepalen of het overleg wel of niet op de voorgeschreven wijze is gevoerd. Is een wetsvoorstel door de beide Kamers aangenomen en door de Kroon goedgekeurd, dan verkrijgt het kracht van wet, ook wanneer het voorgeschreven overleg niet of niet op de juiste wijze is gevoerd.

Wat andere voorschriften (dan wetten): een zodanig voorschrift wordt, indien niet op de voorgeschreven wijze overleg is gevoerd, in beginsel als onverbindend aangemerkt. Zie hieromtrent bijvoorbeeld CRvB 18 april 1962, MRT 1962, p. 653. Dit geldt ook voor beleidsregels. Zij missen naar het oordeel van de Raad in gevallen als bedoeld in beginsel rechtskracht. Zie hieromtrent bijvoorbeeld: CRvB 7 september 1989, TAR 1989, nr. 209; CRvB 29 april 1993, MRT 1994, p. 22, m.nt. G.L.C.; CRvB 21 maart 1996, TAR 1996, nr. 98.

G.L.C.